

Studiegids 2024 – 2025
Bacheloropleiding Film en Televisie
Production Design – Jaar 4

Nederlandse Filmacademie
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding production design.....	3
2. Beroep en werkveld van de production designer	4
3. Team van production design.....	5
4. Globaal programma production design.....	6
Hoofdpijnen van het programma in jaar 1 t/m 4.....	6
Programmaonderdelen Production Design jaar 4.....	7
5. Detailbeschrijvingen programma jaar 4.....	8
Programmaoverzicht jaar 4	8
Blok 1: eindexamenfilm.....	8
Blok 2: Artistiek onderzoek.....	9
Beroepspraktijk	11
Bijlage 1. De eindcompetenties van de opleiding	13

1. INLEIDING PRODUCTION DESIGN

Het visuele concept dat de Production Designer voor een film ontwerpt is belangrijk. Zonder een visueel concept kan een verhaal onsamenhangend overkomen en kunnen visuele elementen die niet kloppen met het narratief, het verhaal wat je probeert over te brengen verstoren en tegenspreken.

Tijdens je studie laten we je zien wat Production Design is en welke keuzes je kunt maken met een visueel ontwerp. Hoe kom je tot een beeldconcept? Waar zijn je keuzes op gebaseerd? Hoe werk je ideeën uit? Hoe ga je het realiseren en hoe kun je dit samen met het Art Department uitwerken en organiseren? Je werkt veel samen met studenten van je eigen studierichting maar ook met andere studierichtingen. Zo kom je er achter wat jouw rol is als Production Designer en wat je met jouw vormgevingsvisie kunt toevoegen aan het verhaal. Wat houdt je bezig en wat is er te zien om je heen wat laat je zien en wat laat je weg? Waarom en waardoor ziet iets er zo uit? Je bestudeert niet alleen het werk van andere filmmakers maar ook het werk van andere ontwerpers zoals architecten, fotografen en kunstenaars.

De opleiding is zowel praktisch als theoretisch. Door het doorlopen van producties in verschillende functies en de daar aan voorafgaande theorielessen, ontwikkel je het gehele proces van Production Design. Je zorgt ervoor dat de Production Design een geloofwaardige wereld vormt rond de personages. De praktische leerlijn geeft je inzicht in diverse vaardigheden als organiseren, plannen en uitvoeren. De theoretische leerlijn geeft inhoudelijke verdieping en historisch besef. Tijdens de film in context lessen en je persoonlijke artistieke onderzoek leer je gedachten, gebeurtenissen en emoties vertalen naar beeld.

Na je afstuderen weet je wat je talenten zijn, waar je persoonlijke interesse ligt binnen Production Design en heb je een eigen signatuur ontwikkeld. Je kunt aan het werk binnen een Art Department of bent zelfstandig als Production Designer.

2. BEROEP EN WERKVELD VAN DE PRODUCTION DESIGNER

Wanneer je production design hebt gestudeerd kun je als ontwerper werken voor film televisie en andere media. Je bent in staat jouw visuele concept in beeldend werk over te brengen aan anderen. Je bent de initiatiefnemer van de vormgeving en bepaalt hoe de verschillende locaties en studiosets eruit komen te zien. Je doet je werk in goed overleg met alle betrokkenen van de andere studierichtingen.

Als Production Designer geef je leiding aan vele specialisten binnen het Art Department. Je hebt inzicht in voorbereiding, uitwerking en afronden van een project. Ook ben je in staat het team inhoudelijk aan te sturen door visueel te communiceren met research, beeldend werk, inspiratiefoto's, materiaalkennis, digitale tekeningen en ander inspirerend beeldmateriaal. Dat houdt in dat er keuzes gemaakt worden over de locaties en studiosets, set design, de rekwisieten en de kostuums die passen bij de visie en het beeldconcept.

3. TEAM VAN PRODUCTION DESIGN

Het onderwijs wordt verzorgd door een vast team en gastdocenten. Het vaste team zorgt ervoor dat het programma en de uitvoering ervan kwalitatief goed zijn. Dit team vormt de kern van de afstudeerrichting en bestaat uit:

- Anne Winterink – studieleider
- Romke Faber – docent
- Seabert Deuling – docent
- Anita Schoolderman – beheerder kostuum, rekvisieten en decoratie
- Bruno Scuderoni – instructeur technische vaardigheden
- Jan Derk van den Berg – docent kunstgeschiedenis
- Coördinatie en ondersteuning (vanuit onderwijsbureau)

De studieleider is verantwoordelijk voor:

- de inhoud van het onderwijsprogramma als geheel
- de opbouw en de samenhang van dat onderwijsprogramma
- het aansturen van de uitvoering van het onderwijs
- het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs
- selecteren en begeleiden van geschikte gastdocenten
- bijhouden en bewaken van de studievoortgang van studenten
- overleggen met het werkveld over de eindkwalificaties en het onderwijsprogramma

De vaste docenten verzorgen zelf diverse onderdelen van het programma zoals het geven van lessen en het begeleiden/coachen van enkele oefeningen.

Gastdocenten verzorgen bepaalde onderdelen van het programma. Enkele regelmatig terugkerende namen zijn:

- Arjen Baars (tekenen)
- Joery Verweij (art director)
- Hanna van der Haar (production design)
- Louka van Dungen (production design)
- Eric Goossens (production design)
- Ellen Lens (kostuumontwerp)
- Bente Wiegman (locatiescout)
- Henk Bouten (decorateur)
- Walter Kloos (locatiescout)
- Wendeline Dijkman (architectuur De Gebouwendigs)
- Esther Wouda (dramaturgie/scenarist/script editor/producer)
- Marco Mocking (editor/docent)
- Lorien Mouyal (setdresser)
- Kim Verduijn (cursus production design)
- Anneke Assen (productie art-departement)
- Marijke Beek (architectuurhistoricus)
- Charlotte Verschure (setdresser)

Medewerkers van het onderwijsbureau ondersteunen de studieleider en (gast)docenten bij de organisatie en de uitvoering van het onderwijs. Zij zorgen ervoor dat alles zo goed mogelijk verloopt.

4. GLOBAAL PROGRAMMA PRODUCTION DESIGN

Hoofdpijnen van het programma in jaar 1 t/m 4

Propedeuse: basisjaar

- de propedeuse bestaat grotendeels uit een gemeenschappelijk programma
- het biedt een (gezamenlijke) introductie op filmmaken en de verschillende disciplines
- er zijn diverse basis-theoretische vakken opgenomen
- in het programma spelen kleine praktijkoefeningen een belangrijke rol
- drie grote filmfestivals worden bezocht, met opdrachten
- er is een specialisatieprogramma van de eigen afstudeerrichting
- aan het eind van de propedeuse wordt vastgesteld of je geschikt bent om door te gaan naar de hoofdfase van de afstudeerrichting

Tweede jaar: ambacht en samenwerken

- vanaf nu werken studenten vooral vanuit de eigen afstudeerrichting
- een aantal gemeenschappelijke praktijkoefeningen
- vakinhoudelijke voorbereiding op deze oefeningen met veel aandacht voor de ambachtelijke kant
- nog een deel gemeenschappelijke basistheorie
- vakspecifieke praktijk / theorie
- aandacht voor reflectie op inhoud, samenwerking en het leerproces

Derde jaar: verdiepen en onderzoeken

- focus op verdiepen en onderzoeken van filmische mogelijkheden maar ook van de eigen ambachtelijke en artistieke mogelijkheden en ambities
- gemeenschappelijke praktijkoefening
- gemeenschappelijke basistheorie
- vakspecifieke praktijk / theorie
- stage

Vierde jaar: profileren en bewijzen

- 4^e jaarsfilms
- artistiek onderzoek
- expositie
- voorbereiding beroepspraktijk
- festival tentoonstelling

Etage: verdiepingsdag

Gedurende de vier studiejaren zijn er dagen waarin we met alle studenten van de hele studierichting Production Design samenkomen. Deze dagen organiseren we een vakspecialistisch dag. Er wordt bijvoorbeeld een gastcollege gegeven, een oefening gedaan of we gaan op pad. Deze Etagedag geeft je de mogelijkheid je specifieker te verdiepen in een onderwerp. Op deze dag is iedereen welkom.

Programmaonderdelen Production Design jaar 4

• Blok 1: Eindexamenfilm	35 EC
• Blok 2: Artistiek onderzoek	20 EC
• Blok 3: Beroepspraktijk	5 EC

5. DETAILBESCHRIJVINGEN PROGRAMMA JAAR 4

Programmaoverzicht jaar 4

Blok 1: eindexamenfilm

Algemene typering en inhoud

Alle kennis, ervaringen en inzichten die je in de afgelopen jaren hebt opgedaan ga je in het vierde jaar inzetten om zowel je eindexamenfilm vorm te geven als je eigen persoonlijke ontwikkeling te verfijnen. Met de eindexamenfilm laat je zien dat je na de voorgaande jaren over de benodigde kennis, inzichten en vaardigheden beschikt om een film visueel te ondersteunen met het Production Design om zo tot een krachtige vertelling te komen.

Voor minimaal één productie ben jij verantwoordelijk als production designer of artdirector.

Hierbij ontwikkel je je eigen **ontwerp**, waarbij je het scenario vertaalt naar een visuele stijl.

Ook werk je aan je **historisch besef** door aandacht te besteden aan culturele details, zodat je ontwerpen authentiek aanvoelen.

Binnen de leerlijn **ruimte** zorg je voor het creëren van een passende omgeving door het selecteren van geschikte locaties, sets en rekvisieten. Je maakt gedetailleerde plattegronden en locatieplannen, die je afstemt met andere studenten van het art department om een samenhangend geheel te vormen.

Communicatie speelt een grote rol in deze projecten. Het is belangrijk om te leren werken met zoveel mogelijk verschillende regisseurs, je art department en andere crewleden. Hierdoor leer je hoe je jouw creatieve ideeën duidelijk kunt overbrengen.

In termen van **produceren** ben je verantwoordelijk voor het budgetteren, plannen en de praktische organisatie van je project. Dit betekent dat je een breakdown, een begroting en planningsdocumenten opstelt en zorgt voor het logistieke beheer van rekvisieten en materialen.

Innovatie wordt gestimuleerd door je uit te dagen nieuwe technieken en creatieve oplossingen toe te passen. Je kunt experimenteren met technische tests, visuele effecten en vernieuwende materialen om je ontwerpen naar een hoger niveau te tillen.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- Een vormgevingsconcept ontwikkelen (Ontwerp)
- Authenticiteit aanbrengen door historische en culturele details (Historisch besef)
- Een passende en geloofwaardige omgeving creëren (Ruimte)
- Communicatieve en samenwerkingsvaardigheden verbeteren (Communicatie)
- Je budgettering en planning beheersen (Produceren)
- Experimenteren met nieuwe technieken en creatieve oplossingen (Innovatie)
- Brede ervaring binnen het art department opdoen.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Praktijkoefening, coaching en zelfstudie

Contacttijd

30 uur

Docenten

Louka Hogendijk, Anne Winterink, Seabert Deuling

Toets

- ontwerp, cultureel research
- set design, studio of locatie
- plattegrond, maquette
- breakdown, planning, begroting
- reflectieverslag

Beoordeling

Een voldoende voor het ingeleverde werk

Herkansing

Opracht in overleg met de docenten

Studiebelasting

35 EC (980 uur)

Blok 2: Artistiek onderzoek

Algemene Typering en Inhoud

Experimenteren en Verdiepen door Artistiek Onderzoek: Als student in het kunstonderwijs ligt jouw basis in het onderzoekende en experimentele. Je bent getraind om de wereld om je heen kritisch te bekijken en te verbeelden. In de afgelopen jaren heb je niet alleen je eigen creatieve proces in production design leren beheersen, maar ook kennisgemaakt met de aanpak en werkwijzen van andere disciplines binnen de academie. Jullie hebben samen leren onderzoeken, experimenteren, ontwikkelen en samenwerken. En net zo belangrijk: jullie hebben ervaren hoe waardevol het is om fouten te maken, daarop te reflecteren en telkens opnieuw te verbeteren.

Door al deze ervaringen zijn er de afgelopen jaren vast onderwerpen, vragen of ideeën bij je opgekomen waarin je je graag verder zou willen verdiepen. Misschien is er een specifiek aspect van je vakgebied of jouw rol als maker dat je fascineert. Het eindexamenjaar biedt nu de kans om hiermee aan de slag te gaan. We nodigen je uit om dit jaar te eindigen met een onderzoek dat echt bij jou past, en waarin je een vraag onderzoekt die persoonlijk relevant en inspirerend voor je is.

Eindwerk: Dit artistieke onderzoek is niet alleen een theoretische of schriftelijke studie; het leidt ook tot een beeldend eindwerk dat voortkomt uit jouw onderzoek. Dit eindwerk is jouw kans om jouw ideeën en inzichten concreet vorm te geven, waarbij je jouw unieke perspectief en artistieke visie in beeld omzet. Dit werk zal worden tentoongesteld tijdens de eindexamenexpositie, waar je je onderzoek en de resultaten daarvan kunt delen met een breder publiek.

Zo biedt het eindexamenjaar jou niet alleen de mogelijkheid om een belangrijk vraagstuk te verkennen, maar ook om je artistieke ontwikkeling te laten zien in een tastbaar, beeldend werk. Op die manier wordt jouw onderzoek een waardevolle afronding van je studie, en hopelijk ook een inspiratie voor je volgende stappen als kunstenaar en maker.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- kun je zelfstandig een persoonlijke fascinatie binnen het eigen vakgebied onderzoeken;
- kun je gebruik maken van het eigen vakgebied als onderzoeksmethode;
- heb je zelfinzicht ontwikkeld in wie jij bent als kunstenaar/maker;
- kun je eerdere opdrachten, vakken, experimenten en praktijkervaringen integreren;

Het onderzoek ondersteunt bovendien het eindwerk en bereidt je voor op de beroepspraktijk.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Individueel onderzoek met coaching

Docenten

Romke Faber en Kathleen Lotze

Gastdocenten

Eric Goossens

Contacttijd

20 uur

Toets

- Een onderzoeksverslag (onderzoeksproces)
- Presentatie van je antwoord op het onderzoek en terugblik op je ervaringen
- Het eindwerk

Beoordeling

Je krijgt de studiepunten toegekend door de studieleider als:

- Het onderzoeksproces voldoet aan de leerdoelen
- Je presentatie van het onderzoek voldoende wordt bevonden

Herkansing

Opdracht in overleg met de docent

Studiebelasting

20 EC (560 uur)

Beroepspraktijk

Algemene typering en inhoud

Na het 4e jaar zul je het werkveld in gaan om je daar verder te ontwikkelen in het Art Department. Welke functie je ook zal gaan vervullen in het Art Department, het is van groot belang dat je je kennis en vaardigheden blijft ontwikkelen. Op de hoogte blijft van nieuwe inzichten die zowel het ontwerp van een verhaal als de samenwerking kunnen versterken.

Je krijgt waarschijnlijk ook te maken met de zakelijke kant van de beroepsuitoefening. Gedurende het laatste jaar ga je je daar specifiek op voorbereiden. Dat doe je door in de eerste plaats zélf actief op zoek te gaan naar informatie die voor jou relevant is. Een belangrijke startbron is daarbij de website [BeroepKunstenaar](#). Daarnaast organiseert zowel de opleiding als de AHK een aantal informatiebijeenkomsten of workshops over veelvoorkomende vragen of onderwerpen over de zakelijke kant van de beroepsuitoefening. Enkele voorbeelden zijn: ZZP-er zijn, aansprakelijkheid, verzekering, boekhouden, belastingen, acquisitie/netwerken, e.d.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel heb je:

- een beeld van de eigen beroepspraktijk in de nabije toekomst
- een beeld van de eigen waarde op de arbeidsmarkt en hoe daarover te onderhandelen
- een plan voor hoe je jezelf extern gaat presenteren als professional (showreel, website, social media, e.d.) en aan wie (netwerk)

Competenties

5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Je werkt in de loop van het jaar zelfstandig aan een schriftelijk werkstuk, waarbij je de informatie die je nodig hebt op allerlei manieren kunt verzamelen, via websites en webinars van bijvoorbeeld vakbonden of beroepsverenigingen etc. Maar maak vooral gebruik van:

- [Beroepkunstenaar.nl](#), de AHK-site waar je alles vindt over de zakelijke kant van werk in de kunst- en cultuursector.
- Lezingen via het [starterscafé](#) van de AHK (live in de AHK culture club, of kijk lessen terug in het archief op [ahk.nl/ondernemen](#)).
- Bijeenkomsten/ informatie eigen vakklas over voorbereiding op de beroepspraktijk.

Maak in je werkstuk duidelijk welke bronnen je hebt geraadpleegd en op welke manier die je verder hebben geholpen.

Docenten

Seabert Deuling en Romke Faber

Contacttijd

4 uur

Toets

- Een onderzoeksverslag naar de verschillende beroepsmogelijkheden

Beoordeling

Je krijgt de studiepunten toegekend door de studieleider als je verslag voldoet aan de leerdoelen.

Herkansing

Opdracht in overleg met de docent

Studiebelasting

5 EC (140 uur)

BIJLAGE 1. DE EINDCOMPETENTIES VAN DE OPLEIDING

1. Creërend vermogen

De afgestudeerde maakt filmisch werk waarin relevante verhalen vanuit een artistieke visie worden verteld.

Gedragsindicatoren:

- signaleert relevante ontwikkelingen in heden en verleden, onderzoekt de eigen fascinaties en vertaalt deze naar ideeën voor authentieke filmische verhalen.
- vertelt deze verhalen vanuit het eigen specialisme voor verschillende platforms en formats.
- creëert in samenwerking met anderen hoogwaardige filmische content in aansprekende vormgeving in beeld en geluid.
- ontwikkelt een artistieke visie en een onderscheidende signatuur.
- plaatst zichzelf en eigen werk in een breder (inter)cultureel, maatschappelijk en internationaal perspectief
- maakt effectieve keuzes in dramaturgie, storytelling en vormgeving in beeld en geluid in relatie tot beoogde doelgroepen.

2. Onderzoekend vermogen

De afgestudeerde komt door onderzoek en reflectie tot inzicht en kennis voor filmisch werk.

Gedragsindicatoren:

- verkent en experimenteert en zet bevindingen in voor de verdere ontwikkeling van eigen werk.
- formuleert relevante beroepsvragen.
- verzamelt, analyseert en interpreteert ervaringen en gegevens op een systematische manier en trekt op grond hiervan conclusies.
- onderbouwt en benut de resultaten van (eigen) onderzoek voor de ontwikkeling van filmisch werk of het specialisme.
- maakt gebruik van uiteenlopende (artistieke, ambachtelijke, theoretische en maatschappelijke) bronnen voor de ontwikkeling van eigen filmische werk.
- beoordeelt eigen en andermans werk en werkwijze op intenties, artistieke waarde en publieke perceptie.

3. Ambachtelijk vermogen

De afgestudeerde hanteert vakmatig een breed scala aan instrumentele kennis en vaardigheden bij het produceren van onderscheidend filmisch werk.

Gedragsindicatoren:

- past specialistisch vaktechnisch instrumentarium toe.
- vertaalt kennis van de mogelijkheden en onmogelijkheden van aanverwante vakdisciplines naar een optimale eigen bijdrage.
- analyseert en benoemt de mogelijke en gewenste effecten van het verhaal en zet bewust, vanuit de eigen discipline, filmische uitdrukkingsmiddelen in om deze werking te realiseren.
- stemt eigen handelen effectief af op de verschillende fases van ontwerp- en maakprocessen.
- maakt gebruik van kennis van internationaal filmrepertoire, cultuurgeschiedenis en ontwikkelingen in het hedendaagse (inter)culturele landschap.

4. Samenwerkend vermogen

De afgestudeerde draagt constructief bij aan de samenwerking in het (film)team.

Gedragsindicatoren:

- kent de eigen kwaliteiten en valkuilen binnen samenwerkingsprocessen.
- draagt actief bij aan het groepsproces.
- gaat verantwoordelijk, flexibel en respectvol om met de verschillende rollen, verantwoordelijkheden, belangen, persoonlijkheden en achtergronden in samenwerkingsverbanden.
- vraagt, geeft en ontvangt feedback op een constructieve manier.

5. Vermogen tot groei en vernieuwing

De afgestudeerde kan eigen werk en werkwijze blijvend ontwikkelen en verdiepen en levert hierdoor een bijdrage aan de ontwikkeling van de filmkunst en het vakgebied.

Gedragsindicatoren:

- heeft inzicht in de eigen talenten en mogelijkheden en reflecteert op de eigen persoonlijke ontwikkeling in relatie tot de eigen positie in de sector.
- gebruikt reflecties om eigen visie en werk verder te ontwikkelen en zich te positioneren: ten opzichte van vakgenoten, in een breder kunst domein en in maatschappelijke perspectief.
- integreert technologische, inhoudelijke en artistieke vernieuwingen in eigen vakmanschap.
- is actief met eigen scholing en staat open voor collegiale toetsing en kennisdeling.

6. Organiserend en ondernemend vermogen

De afgestudeerde kan een professioneel bestaan opbouwen en de eigen projecten effectief organiseren in een (inter)nationaal opererend werkveld.

Gedragsindicatoren:

- signaleert kansen en toont zich inventief in het gebruik van creatieve processen, formats en workflows.
- past kennis toe van persoonlijke marketing en (nieuwe) verdienmodellen en maakt daarbij gebruik van relevante platforms.
- vertaalt kennis van productie, marketing en distributie naar de eigen beroepspraktijk
- vertaalt (beperkte en veranderende) voorwaarden in tijd, geld en kwaliteit naar passende werkprocessen.
- organiseert eigen werkprocessen in onderlinge samenhang en maakt bewust afwegingen tussen artistiek hoogwaardig werk, financieel lucratief werk en investeringen in toekomstig werk.
- stelt zich flexibel op in uiteenlopende beroepssituaties, maar bewaakt de eigen voorwaarden.

7. Communicatief vermogen

De afgestudeerde is in staat tot effectieve interactie binnen uiteenlopende beroepscontexten.

Gedragsindicatoren:

- communiceert gericht mondeling en schriftelijk via (sociale) media binnen een interdisciplinaire, interculturele en internationale arbeidsomgeving.
- verwoordt eigen artistieke ideeën, concepten, visies, keuzes en werkwijzen helder en in passende vormen tegenover derden.
- genereert actief bekendheid en/of mogelijkheden voor eigen werk.

